

Modern werkpaard

Als geen ander kan Gregory Scott onder woorden brengen wát het precies is dat een bepaalde compressor zo bruikbaar maakt. Geen wonder dat hij ooit geïnteresseerd raakte in de veelzijdige Empirical Labs Fatso, die hij modificeerde en opnieuw op de markt bracht. Nu presenteert hij zijn eigen, van de grond af ontworpen mono compressor: de Tweaker.

door Wessel Otheten > wessel@interface.nl

Niet als destijds bij de UBK Fatso (UBK is Scott's bijnaam), staat veelzijdigheid voorop bij de Kush Audio Tweaker. Met een modern, snel reagerend vca-element als hart, is het de uitgebreide sidechain die de Tweaker zijn karakter geeft. De attack- en relesetijden gaan van razendsnel tot stroperig langzaam. Daarbij kun je kiezen of de release een enkelvoudig verloop heeft (fast), of in twee stadia signaalafhankelijk reageert. Dit is op zich nog niet zo opzienbarend, maar in combinatie met de curveknop – die de knee kan vormen tussen 2:1 soft knee tot 30:1 hard knee – kun je het compressie karakter vergaand beïnvloeden. Alle knoppen op de Tweaker zijn semigeschakeld en hun stand is goed afleesbaar. Daardoor kan Kush ook preset-sheets aanbieden die je een startpunt geven voor een bepaalde muzikale toepassing, of om een klassieke compressor na te bootsen.

Transiëntentrucs

Een compressor kan natuurlijk alleen maar afdraaien op wat hij 'hoort'. Als je zijn oren (de sidechain) manipuleert, kun je ervoor zorgen dat hij bepaalde delen van het signaal zwaarder of juist minder zwaar weegt. Een oude truc is bijvoorbeeld de s-klanken in een

stem flink te benadrukken met een eq in de sidechain, waardoor de compressor de zang zachter zet zodra er een S wordt gezongen.

Gregory Scott hecht blijkbaar veel waarde aan dit principe, want de Tweaker heeft behalve aansluitingen om een equalizer in de sidechain te kunnen patchen al een boel sidechainfiltering aan boord. Naast twee high pass-filters (bij 60Hz en 300Hz) zijn er de tot de verbeelding sprekende instellingen Treble Smash en Edge Contour. De eerste benadrukt hoge frequenties, waardoor transiënten en s-klanken nog meer compressie veroorzaken. Met deze instelling komt er op de snelste attacktijd en hoge ratio geen transiënt meer door. Edge contour heeft een bijbehorende potmeter om de ratio van lage en hoge frequenties in te stellen: dit is dus een variabel tilt-filter (vergelijkbaar met API's thrust-circuit, maar dan traploos instelbaar).

Dom

Parallele compressie is zo gebruikelijk, dat je haast teleurgesteld bent als een nieuwe compressor geen mixknop heeft. Gelukkig is ook daar aan gedacht: er is een ingangsvolversterker (die ook te oversturen is), een thresholdknop, mixregeling en een uitgangsvolversterker. Dit maakt de gainstructuur heel flexibel, waardoor je alles van veel oversturing met weinig compressie, tot veel compressie zonder oversturing kunt maken. Er zijn twee

kleine meters die naast elkaar het in- en uitgangsniveau weergeven, en daartussen zit een gainreductie-meter. Dit maakt het erg makkelijk om de niveaus in de gaten te houden, helemaal als je veel ingangsvolversterking gebruikt en daar met de uitgangsregeling voor wilt compenseren.

Eén ding vind ik ronduit dom: de aan/uit-schakelaar zit precies boven de bypass-schakelaar en heeft exact hetzelfde uiterlijk. De dag dat je live aan het mixen bent en je per ongeluk je hele leadvocal uitzet zodra je de compressor in wilt schakelen zal je nog lang heugen...

Uitdaging

De Tweaker is bedacht om meer te doen dan compressie alleen: hij geeft precieze controle over de envelope van het signaal. Dat is heel bruikbaar om signalen beter door de mix te laten snijden, en om ze juist op de voorgrond (sterke attack) of op de achtergrond (milde attack) te plaatsen. Nu beïnvloedt elke compressor per definitie de envelope van het signaal, maar veel compressors doen dat maar op een bepaalde manier. Vandaar dat mijn normale compressie-set-up voor kick en snare bestaat uit parallel aangestuurde DBX 160X en Universal Audio 1176 compressors: de DBX geeft sterke attack, terwijl de 1176 juist de sustain veel sneller omhoog haalt. Een mooie uitdaging dus om die twee eens te vervangen door de Tweaker.

Het eerste dat me opvalt, is dat het parallel signaal op de Tweaker beter in fase lijkt met het origineel. Het effect daarvan is dat de transiënten strakker klinken en dat de klank minder wollig wordt als ik meer compressie gebruik. Bovendien werkt de Tweaker flexibeler, in de zin dat de vorm van de attack veel meer smaken heeft dan met de twee andere compressors. De 'klikkerige' attack van de DBX combineren met de snelle release van de 1176 (de reden waarom ik deze compressors vaak

samen gebruik) gaat bijvoorbeeld ook. En zelfs het vervormingskarakter van de 1176 (hoe die transiënten juist verzadigt in plaats van benadrukt) kun je behoorlijk namaken met de driveknop. Natuurlijk klinkt het niet hetzelfde, maar het is minstens zo bruikbaar.

Minder zwaar

Ik ken een aantal compressors die ongeveer even flexibel zijn als de Tweaker. De Empirical Labs Distressor is het bekendste voorbeeld. En hoewel die heel vergelijkbare dingen voor elkaar kan krijgen, ontbreekt een parallelle mixfunctie. Verder is er de Titan van Dave Hill, een prachtig klinkende compressor met een aantal slimme functies, maar zonder sidechain-filtering. En ook de Elysia Xpressor is het vernoemen waard; die komt qua functies aardig in de buurt. In vergelijking met deze concurrentie houdt de Tweaker zich goed staande, en vind ik hem met name op drums erg interessant. Hij brengt een aantal voor die toepassing heel bruikbare functies samen (distortion, parallel mix, sidechain tilt en ruim variabele timing en knee), waardoor hij vrijwel alles voor elkaar

SPECIFICATIES

- 19" rack discrete-vca mono compressor
- gelijktijdige ratio- en knee-aanpassing; van 2:1 soft knee tot 30:1 hard knee limiting
- variabele attack (10-70ms)
- gelijktijdige monitoring van input-, output- en gain reduction-niveaus
- switchable release: fast single stage en vintage opto-style dual stage
- single stage release: 20-500ms
- dual stage release: 500-7500ms
- linkable stereo operation
- xlr en 1/4" trs gebalanceerde i/o
- sidechain insert
- 2x high pass-filter plus treble smash en edge contour in sidechain

kan krijgen wat je van een compressor wilt in die toepassing.

De eigen klank van de Tweaker is helder en open. Dat komt doordat het circuit geen transformators bevat en doordat de klank van de vervorming die ontstaat als je meer ingangsdruk gebruikt, heel helder is (op een prettige manier). Het wordt nooit wollig, en hij klinkt minder zwaar dan veel andere analoge apparaten die je licht overstuurt. Dat kan zowel in je voordeel als in je nadeel werken; de Tweaker is geen apparaat dat ook in bypass al een bepaalde sound geeft, zoals een oude buizencompressor. In plaats daarvan is het een modern werkpaard, dat veel dingen goed doet.

Ook met zang kan hij prima overweg, al zal het nooit de meest vloeiend reagerende compressor zijn in die toepassing. Ik merk dat hij vooral heel geschikt is om geluid naar de voorgrond van de mix te brengen, zonder dat het daarbij snel negatieve aandacht gaat trekken. Goed, je hoort duidelijk een compressor werken, maar wel op een prettige manier. De klank slaat niet zo snel dood als met sommige andere compressors, en helemaal als je de attack wat langer

houdt en de parallelle mix gebruikt, kan hij vrij onzichtbaar zijn werk doen. De potmeter die het tilt-filter bedient, werd al snel mijn favoriet om de werking van de compressor te finetunen. Daarmee kun je echt bepalen hoe een stem in de mix gaat vallen.

Conclusie

Is dit dan de compressor die alle andere overbodig maakt? Nee, natuurlijk niet. Met name als je zoekt naar heel aparte release-verlopen, manieren van vervormen of bijvoorbeeld naar de dikke trafo-klank van een 1176, is er van alles te vinden dat meer karakter heeft. Maar die compressors komen meestal maar af en toe van pas, terwijl ik deze zonder aarzeling in elke mix zou kunnen gebruiken. De Tweaker mag zich dus met recht een indrukwekkende allrounder noemen. ■

HET OORDEEL

- + zeer veelzijdig
- + prettige, ergonomische bediening
- aan/uit-schakelaar op onhandige plek

